

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **I. Y.**, zastoupen JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2021, č. j. OAM-835/ZA-ZA11-D07-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2021, č. j. 45 Az 6/2021-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím zastavil řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Shledal totiž, že státem příslušným k posouzení jeho žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“), je Polská republika, a žádost je tedy nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Namítal mimo jiné, že se žalovaný nedostatečně zabýval použitím čl. 17 odst. 1 dublinkého nařízení, a to s ohledem na skutečnost, že na území ČR žije jeho přítelkyně, se kterou čeká dítě, a na obtíže při přemístění žadatelů způsobené epidemiologickou situací.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Připomenul, že dle judikatury Soudního dvora EU nevzniká členskému státu povinnost převzít příslušnost na základě čl. 17 dublinkého nařízení ani v případě, kdy je povinen přihlídnout k tomu, že zdravotní stav je obzvláště závažný a tento stav sám o sobě nese skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení (rozsudek ze dne 16. 2. 2017, *C. K.*, C-578/16 PPU). Každý členský stát se může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu

k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením; je na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení (rozsudek ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17).

[4] Krajský soud dodal, že určité limity správního uvážení žalovaného vyplývají z vnitrostátní judikatury (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24), dle které úvahu o tom, zda uplatnit diskreční oprávnění podle čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení, je správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že projednávaný případ je hodný zvláštního zřetele (např. má žadatel zvláštní vztah k ČR či by přemístění přineslo nežádoucí důsledky jiné než ty, se kterými dublinské nařízení výslovně počítá). Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nepřekročil meze správního uvážení ani toto uvážení nezneužil. Žalovaný při této úvaze zohlednil žalobcovu pobytovou historii (žalobce v minulosti pobýval na území ČR s přestávkami na základě polských víz), jeho dobrý zdravotní stav a neopomněl zohlednit ani žalobcem tvrzený vztah k přítelkyni pobývajícím na území ČR, včetně skutečnosti, že spolu očekávají narození potomka. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že samotná existence partnerského vztahu ani s tím spojené budoucí narození dítěte nejsou okolnostmi, v jejichž důsledku by mohl být přemístěním žalobce do Polska porušen čl. 8 Úmluvy. Napadené rozhodnutí dle krajského soudu nevyklučuje pobyt žalobce na území ČR dlouhodobě, neboť je Polsko povinno rozhodnout o jeho žádosti o mezinárodní ochranu ve lhůtě 6 měsíců, a žalobce neuvedl okolnosti, které by vylučovaly, aby jej jeho přítelkyně následovala na nezbytnou dobu do Polska, nebo přinejmenším aby jej tam po dobu řízení o jeho žádosti navštěvovala.

[5] Co se týče namítaného nezohlednění nejlepšího zájmu zatím nenarozeného dítěte, v rozsudku ve věci *M. A.* Soudní dvůr uvedl, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný. Podle krajského soudu žalovaný nebyl povinen výslovně a samostatně se vyjadřovat k situaci, která nastane po narození dítěte. Úvaha o dopadech přemístění na žalobcův vztah k jeho (budoucímu) dítěti je nepochybně implicitně zahrnuta v úvaze žalovaného týkající se intenzity zásahu do žalobcova rodinného soukromého a rodinného života.

[6] Dle krajského soudu žalovaný též správně reagoval na současnou epidemiologickou situaci konstatováním, že přemístění žalobce bude provedeno v okamžiku, kdy to bude z hlediska aktuální epidemiologické situace možné, jakmile oba státy vysloví s přemístěním souhlas, a za splnění platných hygienických opatření. Případné komplikace s výkonem rozhodnutí z důvodu epidemiologické situace lze řešit prostřednictvím odložení výkonu rozhodnutí. Příslušnost na ČR by pak přešla po vypršení lhůt uvedených v čl. 29 dublinského nařízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí i rozsudek a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 téhož zákona.

[8] Přijatelnost i důvodnost kasační stížnosti spatřuje v zásadním pochybení dopadajícím do jeho hmotněprávního postavení, spočívajícím v nedostatečném posouzení možnosti využití čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení. Žalovaný totiž nezohlednil dopad přemístění do Polska

do stěžovatelova rodinného a soukromého života, jeho silné vazby na území a dlouhodobý pobyt, budoucí narození dítěte a jeho nejlepší zájem i nejistou realizaci přemístění do Polska v souvislosti s epidemiologickou situací. Krajský soud se nesprávně ztotožnil s nedostatečným posouzením žalovaného. Ačkoliv je odůvodnění krajského soudu vyčerpávající, v mnohém nahrazuje odůvodnění, které mělo obsahovat rozhodnutí žalovaného.

[9] Kasační stížnost je přijatelná rovněž z toho důvodu, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dosud neřešil otázku nejlepšího zájmu dítěte v době těhotenství. Kasační soud by narození dítěte měl zohlednit a prolomit tak zásadu stanovenou v § 75 s. ř. s. Žalovaný i krajský soud se měli alespoň stručně vypořádat s nejlepším zájmem dítěte jako očekávatelné budoucí okolnosti. Není zřejmé, ve kterých úvahách žalovaného bylo toto posouzení implicitně zahrnuto, jak uvedl krajský soud.

[10] Nelze souhlasit ani se závěrem krajského soudu, že žalovaný dostatečně vysvětlil, proč přemístěním stěžovatele nedojde k porušení čl. 8 Úmluvy. Stěžovatel má na území ČR rodinu, svoji partnerku, se kterou má dlouhodobý a vážný vztah, a nyní také dceru, narozenou až po vydání rozsudku krajského soudu. Dále na území žije sestra stěžovatele, která celé rodině vypomáhá a poskytuje jim podporu. Od roku 2013 (tedy déle než 8 let) stěžovatel pobývá v ČR, ačkoliv sem vyjížděl na základě víz udělených Polskem. To bylo zapříčiněno přístupnější vízovou politikou v Polsku. Rovněž hovoří poměrně plynule českým jazykem. Žalovaný tyto skutečnosti na str. 5 rozhodnutí shrnul nedostatečným způsobem („*Menovaný neuvedl žádné důvody, pro které by nemohl do Polské republiky vycestovat vyjma partnerství s paní N. S, která je ve čtvrtém měsíci těhotenství. Partnerka se také nepotýká s žádným zdravotním omezením.*“), přičemž uzavřel, že vycestování nebude představovat rozpor s právem na soukromý a rodinný život.

[11] Argument, že se přítelkyně nepotýká se žádným zdravotním omezením, je zlehčováním situace. Je zřejmé, že těhotenství je pro rodinu náročným obdobím, zvláště pokud by její partner vycestoval. Požadovat, aby se těhotná žena odstěhovala do země, kde nemá ani jeden z partnerů zázemí a nezná místní jazyk, není reálné. Již šestiměsíční odloučení rodiny nepředstavuje přiměřenou dobu, současně nelze vyloučit průtahy v řízení, ani nelze předvídat jeho výsledek. Následné sloučení rodiny některou z forem povolení k pobytu je spojeno s řadou překážek (nutnost vycestovat do země původu, nedostupnost víz, omezení v důsledku epidemiologických opatření) a jejich časová náročnost by negativně narušila rodinné vazby stěžovatele.

[12] Odklad rozhodnutí neřeší otázku nejistoty přemístění s ohledem na epidemiologickou situaci, pouze ji posiluje. Navíc se nejedná o praktické řešení, tím by bylo využití diskreční pravomoci obsažené v čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnul průběh správního řízení a obsah svého rozhodnutí a odkázal na své vyjádření k žalobě. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost, nebo ji zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil

podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[15] Napadený rozsudek je přezkoumatelný; krajský soud reagoval na všechny v žalobě vznesené námítky a to dostatečně přezkoumatelně.

[16] Stěžovatelova argumentace obsažená v kasační stížnosti se soustředí na jediný okruh námitek, kterým je namítané nedostatečné posouzení žalovaným, zda bylo namíste použít čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení. Všechny další vznesené námítky jsou pouze skutečnostmi, které měl dle stěžovatele žalovaný zohlednit při tomto posouzení. Dle tohoto ustanovení *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný*. Krajský soud vyčerpávajícím způsobem vyložil toto ustanovení (nazývané rovněž *klauzule suverenity*) a v souladu s judikaturou Soudního dvora EU a Nejvyššího správního soudu jej aplikoval na projednávaný případ. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu odpovídá na otázku zda, kdy a jakým způsobem je žalovaný povinen zohlednit možnost použití tohoto ustanovení dublinského nařízení (např. v rozsudku ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, jehož stěžejní závěry krajský soud citoval v bodech 31 a 32 napadeného rozsudku, v usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016-36, či ze dne 23. 10. 2018, č. j. 7 Azs 238/2018-55).

[17] Jak správně a v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014-51, č. 3314/2015 Sb. NSS, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo usnesení ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56) uvedl krajský soud, soudy mají pouze omezenou možnost přezkumu takto provedeného správního uvážení. Při přezkumu rozhodnutí založených na správním uvážení soud zkoumá pouze to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda toto uvážení nezneužil. Za tímto účelem pak posuzuje, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Krajský soud takový omezený přezkum učinil. V některých částech napadeného rozsudku postupoval sice nad rámec takto omezeného přezkumu, neboť provedl vlastní uvážení, to však nic nemění na správnosti jeho závěru o nepřekročení mezí správního uvážení žalovaným. Také kasační stížnost pak místo argumentace brojící proti překročení mezí správního uvážení žalovaným obsahuje spíše námítky proti vlastnímu uvážení krajského soudu. Nejvyššímu správnímu soudu však nepřísluší se jimi zabývat, a to právě s ohledem na omezený soudní přezkum správního uvážení.

[18] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že namítané nesprávné posouzení žalovaného, zda je na místě využít klauzuli obsaženou v čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení, a následný přezkum tohoto posouzení krajským soudem, splňuje relevantní požadavky judikatury Nejvyššího správního soudu, od níž se nijak neodchyluje, a krajský soud se nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[19] Stěžovatel připojil ke kasační stížnosti návrh na přiznání odkladného účinku. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož odkladný účinek působí jen do skončení řízení před soudem a soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného odkladu po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasací stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28).

[21] Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. září 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu